



Rådets möte 5 juni 2025

Plats: Länsstyrelsen, Hamngatan 4, Jönköping

Tid: kl 9.00–12.00

Ledamöter i Klimatrådet som närvarade på mötet

Anders Gunnarsson, RagnSells

Brittis Benzler, Landshövding, ordförande i Klimatrådet

Catherine Legrand, Jönköping University

Emilie Walfridsson, Region Jönköpings län

Esbjörn Karlsson, Skanska

Greger Larsson, Svenska kyrkan

Gunnar Holmstedt, Kanadevia Inova Jönköping Biogas

Henrik Dalström, Handelskammaren

Jane Ydman, Region Jönköpings län

John Wibrand, Swegon

Kenth Williamsson, Vaggeryds kommun

Kristine Hästmark, Gnosjö kommun

Pia Odin, Värnamo energi

Rickard Bunnvik, Jönköpings kommun

Tommie Ekered, Region Jönköpings län

Adjungerad

Carlos Pettersson, Energikontor Norra Småland

Ledamöter i Klimatrådet som hade förhinder och inte deltog i mötet

Andreas Georgii, Castellum

Cecilia Löf, Atteviks

Emelie Liberg, Försvarsmakten

Fridolf Eskilsson, Jönköping Energi

Johan Thor, Friskis och svettis

Jonas Klarén, Garo

Magnus Olsson, Länsförsäkringar Jönköpings län

Mats Holmstedt, Tranås kommun

Mårten Lindberg, HSB

Sara Lindberg, Nässjö kommun

Susanne Wahlström, Habo kommun

Therese Petersson, Sävsjö kommun

Ulrica Björnhag, LRF

Ulrika Strömberg, Husqvarna

William Axelsson, FC gruppen

Övriga deltagare

Jonas Willaredt, Husqvarna Group

Mattias Bodin, Energikontor Norra Småland, RJL

Catarina Kristensson, Länsstyrelsen, sekreterare och föredragande

Annika Pers Gustafsson, Länsstyrelsen, föredragande

Helena Elmquist, beredningsgruppen och LRF, föredragande

Jesper Agrelius, Länsstyrelsen, föredragande

Marianne Badman, Länsstyrelsen, föredragande

Emil Levin, Länsstyrelsen, föredragande

Emma Willaredt, Länsstyrelsen

Charlotte Andersson, Länsstyrelsen

Ruth Svensson Andersson, Länsstyrelsen

Punkt 1. Inledning

Landshövding Brittis Benzler hälsar välkommen. Presentationsrunda genomfördes och dagordningen fastställdes.

Punkt 2. Föregående mötesanteckningar

Vid mötet 12 mars ingick bland annat följande:

- Energikontoret lämnade en årsresumé från sitt arbete och presenterade en energiutblick om framtiden.
- En lägesrapport lämnades från arbetet med revideringen av den regionala utvecklingsstrategin och rådet lämnade synpunkter som medskick i arbetet.
- Ställningstagande togs om att genomföra informationsinsatsen "1 av 5" med syfte att minska de klimatpåverkande utsläppen.
- En lägesrapport från arbetet med årets klimatvecka (v 42) lämnades och ställningstagande togs om att årets klimatvecka inte har något specifikt tema utan enbart en inspirerande slogan.

Rådet har inga synpunkter på anteckningarna. Anteckningarna fastställdes.

Punkt 3. Hållbarhet i förändring – så möter näringslivet klimatomställningen

Jonas Willaredt, Husqvarna Group

Jonas Willaredt, hållbarhetschef på Husqvarna Group, presenterade en exposé över läget i klimat- och energiomställningen. Han redogjorde för internationella trender, den styrande lagstiftningen från EU, företagens klimatarbete och deras målsättningar samt avslutade med följande slutsatser om vad som måste hända. Det behövs:

- Snabb utfasning av fossila bränslen
- Omfattande investeringar i ren energi

- Internationell klimatfinansiering
- Etablera ett koldioxidpris
- Riktade innovationer inom vissa sektorer
- Beteende- och efterfrågeförändringar i samhällen

Och företag måste genomföra insatser och leverera på de mål som de satt upp!

Ett tips är att ta del av hela Jonas intressanta och fyllda presentation som bifogas anteckningarna.

Punkt 4. Klimat- och energistrategi för Jönköpings län

Annika Pers Gustafsson och Catarina Kristensson, båda Länsstyrelsen, presenterade arbetet med revideringen av klimat- och energistrategin efter remisskedet och redogjorde för de förändringar som genomförts efter remissen.

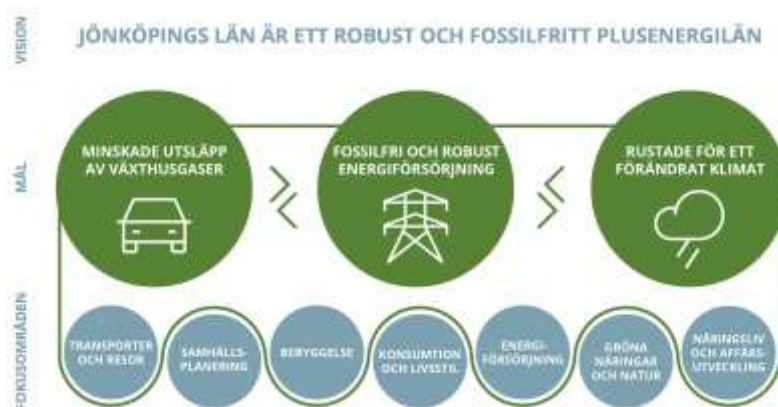
28 svar har inkommit. Många har svarat att man ställer sig bakom den nya visionen och de reviderade målsättningarna bl.a. alla länets kommuner och Region Jönköpings län.

Förändringsförslagen som inkommit har bland annat medfört följande förändringar:

- Stärkt beskrivningen i inledningen hur vi ska arbeta med genomförande av strategin. Även utökat beskrivningen i inledningen om betydelsen av ekosystemtjänster och biologisk mångfald för klimatomställningen.
- Material från klimat- och sårbarhetsanalysen har använts så det blivit tydligare att anpassning till ett förändrat klimat är en stor del av strategins innehåll.
- I fokusområdet samhällsplanering har text och insatser justerats för att stärka landsbygdsperspektivet och olikheterna hos länets tätorter.
- Kompletterat med text som stärker energilagringens roll för att nå målsättningarna för fossilfritt och robust energisystem.
- Förstärkt texterna om regional beredskap gällande bland annat drivmedel och livsmedelsproduktion på flera ställen i strategin.

- Möjligheten att använda upphandling som strategiskt och konkret verktyg har förstärkts och beskrivs utförligare i kapitlet Framgångsfaktorer. Även kompletterat kapitlet Framgångsfaktorer med textavsnitt om tillsyn och fysisk planering som är viktiga verktyg och hur de kan användas för att genomföra strategin.

I det utskickade materialet till rådets möte fanns den reviderade strategin bifogad. Figur 1 visar en sammanfattning av strategins innehåll.



Figur 1. Illustration som visar klimat- och energistrategins vision, mål och fokusområden.

Implementering och spridning av strategins innehåll som kommer ske brett i länet tar vid efter sommaren. Syftet är att nå många aktörer, få ett aktivt ägarskap hos många och därmed stärka genomförandekraften. Klimat- och energistrategin är hela länets strategi.

Det fanns inte några frågor och det var ett enigt ställningstagande.

Ställningstagande

Klimatrådet ställer sig bakom att klimat- och energistrategin är den fortsatta inriktningen för arbetet i länet och klimatrådet bidrar med att driva på utveckling och genomförande.

Punkt 5. Inspirerande och lärande exempel

Rådet lyssnar på inspirerande, lärande exempel och lär känna varandra inom Klimatrådet. Vad händer i rådets organisationer inom klimat- och hållbarhetsarbetet, och vad finns det för framtidsspaningar?

Punkten är återkommande och vid dagens möte var det tre företagspresentationer.

John Wibrand, Swegon

Swegon har stark koppling till byggbranschen och Swegon-produkter installeras i byggnader. Swegon har 20 fabriker över hela världen, varav fyra i Sverige.

Makrotrender är:

- Nollutsläppbyggnader
- Cirkulär ekonomi och återbruk
- Smarta byggnader och hur de byggs
- Träbyggnader
- Certifikat för hälsa och välbefinnande
- Robust design

Cirkularitet är relativt nytt för dem: använder numera begrepp som re:duce, re:vitalise, re:use. Finns en efterfrågan vilket är kul.

Anders Gunnarsson, RagnSells

1896 startade familjeföretaget RagnSells och man är fortfarande ett familjeföretag. Med ett särskilt fokus på material och kunder, innovativa lösningar och partnerskap, leder de omvandlingen mot cirkularitet. Erbjuder ett brett utbud av tjänster - hjälpa företag att ta hand det som behöver tas om hand. Vi måste återvinna mer för att slippa bryta ny råvara är inriktningen.

Dagsläge och framtid:

- Det behövs stabilitet i politiken inkl beslut över tid för att våga satsa
- Jobbar med att utveckla befintliga återvinningsanläggningar och återvinningslösningar, återvinning är framtiden.
RagnsSells jobbar med planglas, papper, metall, trä, olja, plast, fosfor, Ash2salt (tar ut salt från förbränningsaska som sedan går till vägsalt).
- Frågan kring tillstånd och att hitta ny mark för anläggningar (finns ett utbrett "not in my backyard"). Mark och miljötillstånd är grunden till att allt ska gå rätt till för allas trygghet idag och i framtiden
- Inkludera cirkularitet i upphandlingar

Esbjörn Karlsson, Skanska

Byggnader, väg och anläggning, byggmaterial och stadsdelsutveckling är områden som Skanska verkar inom. Vill bidra till och driver utveckling för ett hållbart samhälle med flera stora insatser inom klimat.

Redan 2015 fattade Skanska Sverige beslut om mål för klimatneutralitet där hela värdekedjans utsläpp inkluderas. Detta behöver ske tillsammans med kunder, leverantörer, forskare och politiker.

Vårt fokus just nu är

- Klimatledarskap: agera proaktivt för att skapa förutsättningar och föreslå lösningar
- Från spets till bredd: vara innovativa och skapa spetsprojekt samt skala upp användningen av beprövad teknik och höja basnivån
- Produkter med lägre klimatpåverkan: bli ställa om tillverkning samt samverka och ha partnerskap i vår leverantörskedja

Brittis tackade för intressanta presentationer som ger inspiration, råd och kraft till andra i det fortsatta arbetet.

Punkt 6. Förstudie VÄXLA – Utforska vägen mot hållbara transporter i Jönköpings län

Mattias Bodin, Energikontor Norra Småland, RJL

Ett förslag till förstudie är på väg för politiskt beslut inom Region Jönköpings län efter sommaren. Syftet med förstudien är att växla upp Region Jönköpings läns förmåga att på ett effektivt sätt stötta länets aktörer i arbetet med att påskynda transportsektorns omställning till fossilfrihet. Förstudien syftar till att kartlägga nuläget, analysera transportflöden och identifiera effektiva insatser för att minska utsläppen. En viktig del av arbetet är att identifiera hinder och möjligheter för olika aktörer, samt att lära av framgångsrika exempel från andra regioner.

Förstudien föreslås bestå av två arbetspaket.

1. Kartläggning och analys av transportsektorns utsläpp och omställning
2. Kunskapshöjning och utveckling av case

Utgångspunkten är länets nya klimat- och energistrategi och specifikt de två fokusområdena Transporter och resor samt Samhällsplanering.

Genom att ta initiativ till förstudien tar Region Jönköpings län ett aktivt ägarskap för att bidra till strategins genomförande. För att konkretisera och stärka genomförandet av klimat- och energistrategin är det bra att aktörer tar ansvar för fokusområden och deras inriktningar och insatser och kopplar till sitt arbete, en modell vi vill använda och utveckla med den nya strategin.

Medskick från ledamöter i rådet var en fråga om nya Fehmarn-beltförbindelsen tas med i analysen och vikten av att söka efter nya idéer och lösningar.

Punkt 7. Samverkansarenan 14 maj

Helena Elmquist, beredningsgruppen och LRF, lämnade en rapport från samverkansarenans möte den 14 maj. Temat var energi och elektrifiering med presentationer av Peter Lameksson Jönköping Energi, Stefan Frylebäck Almi och John Ramsö energikontoret.

Diskussion i smågrupper genomfördes om bland annat "vad händer i din organisation kopplat till elektrifiering, energieffektivisering och energiplanering?"

Punkt 8. Informationspunkter

a) **Klimatklivet – en investeringsmöjlighet**

Jesper Agrelius presenterade årets utlysning till Klimatklivet som pågår 22 september till 3 oktober. Det finns goda möjligheter att söka stöd för investeringar som minskar utsläppen av växthusgaser. Kontakta Jesper på länsstyrelsen för tips och rådgivning.

b) **Rådets möte den 25 september**

Jesper Agrelius informerade om upplägget för rådets möte den 25 september. På andra halvan av rådsmötet den 25 september bjuder vi in till ett festligt event "Handslag för klimatet" för att uppmärksamma vår gemensamma samverkan i Klimatrådet och att länets klimat- och energistrategi är antagen. Vi bjuder in alla delarna i klimatrådsstrukturen (rådet, beredningsgruppen och samverkansarenan) till rådets möte så att vi har representation från alla aktörer som på olika sätt är engagerade i Klimatrådet. Vi får lyssna till presentationer om vad vi åstadkommit hittills i Klimatrådet och om arbetet framåt för att uppnå vision och mål i klimat- och energistrategin. Tid kommer också finnas för lite festligt mingel och fotografering. Vi bjuder även in media.

c) **Klimatveckan 2025 och klimatpriset**

Jesper Agrelius lämnade en lägesrapport om årets klimatvecka. Den har slogan "för en hållbar framtid tillsammans". Nu börjar vi publicera årets program. Klimatkonferensen är den 15 oktober på förmiddagen. Vi har i år gjort en extra satsning gentemot ideella och kommersiella aktörer inom återbruk/second hand, för att få till fler aktiviteter gentemot allmänheten i hela länet.

Vi har öppnat årets nominering till Klimatpriset och den är öppen för alla. Nominera ditt förslag och sprid gärna möjligheten att nominera ett initiativ eller organisation senast 17 augusti.

d) Informationsinsats 1 av 5

Marianne Badman lämnade en lägesrapport över vad som hänt sedan mötet i mars.

Under hösten 2025 genomför Klimatrådet i samarbete med Klimatsekretariatet informationsinsatsen 1 av 5. Vi uppmärksammar att vi behöver spara 1 av 5 fossila utsläpp för att inte påskynda klimatförändringarna. Informationsinsatsen består av:

Koncept 1 av 5: Klimatrådets medlemmar får ta del av material från Klimatsekretariatet med budskapet 1 av 5. Varje organisation väljer sedan sina insatser.

Fokus textil: Inom insatsen gör Klimatrådet en särskild satsning för att uppmärksamma textiliers klimatpåverkan, där både produktion och långa transporter resulterar i stor miljö- och klimatpåverkan. Bland annat kommer aktiviteter att genomföras under klimatveckan.

e) JET – Jönköpings län elektrifierar tillsammans

Emil Levin lämnade en lägesrapport. JET, länets nya samverkansforum för elektrifieringsfrågor, som lanserades 8 april. JET är ett gemensamt initiativ från Region Jönköpings län och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Majoriteten av länets kommuner och elnätsföretag deltog samt Svenska kraftnät, Eon, Vattenfall och näringslivsorganisationer. På mötet tydliggjordes bland annat behovet av en gemensam nulägesbild över energiförsörjningen och vikten av gemensam planering.

Nästa möte är i september. Målet är att då prioritera bland de utmaningar vi står inför och gemensamt besluta hur arbetet framåt ska gå till.

Punkt 9. Övriga frågor

Fanns inga övriga frågor.

Punkt 10. Avslutning

Ordföranden hälsade ledamöterna välkomna till nästa rådsmöte på länsresidenset den 25 september, önskade glad sommar och avslutade mötet.

Ordförande: Brittis Benzler, landshövding Jönköpings län

Sekreterare: Catarina Kristensson, Länsstyrelsen

Bilaga: Presentation av Jonas Willaredt, Husqvarna Group (punkt 3)